

UVODNIK

VOJAŠKO IZOBRAŽEVANJE IN USPOSABLJANJE

Veliko je že bilo napisanega o pomenu vojaškega izobraževanja in usposabljanja od nastanka samostojne Slovenije. Mogoče se bo kdo vprašal, zakaj ponovno odpirati to temo, kdo drug pa bo pomislil, da o tem že nekaj časa ni bilo nič napisanega. Neodvisno od pristopa gre za zelo dinamično področje, na katerem se veliko dogaja in tako tudi spreminja, še posebej, ko gre za aktivnosti v okviru klasičnega vojaškega izobraževanja in usposabljanja, mednarodnih vojaških vaj ali pa sodelovanja v mednarodnih operacijah in na misijah.

Lani je v Slovenski vojski nastala Doktrina vojaškega izobraževanja in usposabljanja. Takratni minister jo je podpisal 15. marca 2013. Doktrina je odraz sprememb, ki jih je bolonjski proces prinesel v evropsko okolje. Lahko pa bi tudi rekli, da je evropski duh z bolonjskim procesom zasejal željo in nujo biti bolj primerljiv, povezljiv in kakovosten.

Kakovost izobraževanja, usposabljanja in izpopolnjevanja dobiva pomen tako v Evropski uniji kot tudi v zavezništvu. Z vedno večjim povezovanjem in preglednostjo izobraževalnih institucij se vedno bolj brišejo meje ter pregrade med javnimi in vojaškimi izobraževalnimi institucijami. Med enimi in drugimi sicer so vsebinske razlike, vsi pa želimo biti najboljši.

Ne glede na mednarodne povezave pa so temelji javnih in vojaških izobraževalnih institucij v domeni posamezne države. Ta je vedno tista, ki omogoča, usmerja in zagotavlja organizacijske, vsebinske in finančne pogoje za delovanje in predvsem razvoj takih institucij. V njih nastaja naša skupna prihodnost.

Že nekaj časa vemo, da je za izobraževanje v najširšem smislu vedno manj sredstev, kar je pravzaprav razlog več za dvig njegove kakovosti in večji izkoristek notranjih potencialov.

Kaj je torej novega v vojaškem izobraževanju?

Kakšen je pogled na prihodnost vojaškega izobraževanja v povezavi z zadnjimi evropskimi trendi v Romuniji in romunski vojski, nam predstavlja **Olivian Stănică** v članku z naslovom *Globalni uspeh Evrope 2020 – preoblikovanje sistemov izobraževanja, tudi vojaškega?*

Darko Trifunović iz Srbije v članku *Varnostne študije – sinteza akademskega znanja in prakse* na primeru »Arabske pomladi« opozarja na različne konfliktne situacije v svetu in na načine njihovega reševanja. Ali izobraževalni sistemi spremljajo in vključujejo najnovejša spoznanja iz prakse, je ključno vprašanje za njihovo kakovost.

Makedonski pristop k razvoju vojaškega izobraževalnega sistema sta opisala **Slavko Angelevski** in **Metodi Hadji-Janev** v članku z naslovom *Sodobni izzivi vojaškega izobraževanja – primer Makedonske vojaške akademije*. Pravita, da je na ponovno opredelitev vloge in pristojnosti Vojaške akademije Generala Mihaila Apostolskega v Skopju najbolj vplivala dinamika transformacijskih procesov v zavezništvu in tudi v Makedoniji.

Za slovenski pogled na vojaško izobraževanje in usposabljanje sta se odločila **Vinko Vegič** in **Stojan Zabukovec**, ki v članku z naslovom *Izobraževanje častnikov: od razprav o organiziranosti k razmisleku o vsebinah* poudarjata pomen uvedbe večje kakovosti na vseh ravneh vojaškega izobraževanja in usposabljanja. Posebej se osredotočata na vlogo in pomen kakovosti izvajalcev.

Miha Rijavec v članku *Prihodnost sistema karijerne poti častnika v Slovenski vojski* izhaja iz nedavnih organizacijskih sprememb v Slovenski vojski in predlaga uvedbo nekaterih dobrih praks iz britanske vojske, za katere meni, da bi v sistemu kariernih poti slovenskih častnikov prinesle dodano vrednost.

»Auftragstaktik« je izraz v nemškem jeziku za načela doktrine, ki so plod pruskonemške vojaške šole. V slovenščini tej besedi še najbolj ustreza izraz poveljevanje z namero. To je spodbudilo k pisanju **Viktorja Potočnika**, ki se je temi posvetil v članku z naslovom *Poveljevanje z namero in Slovenska vojska*.

Upamo, da smo s predstavljenimi vsebinami prispevali k razvoju vojaške znanstvene in strokovne misli. Še posebej si želimo spodbuditi k pisanju vse tiste, ki vas vojaške teme zanimajo. Mogoče sem in tja včasih pomislite, da bi kaj napisali o vojaški temi, ki jo res dobro poznate, na voljo pa ni prav veliko literature o njej. To bi utegnil biti dober razlog in hkrati dodatna spodbuda za pisanje.